

Spridning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde för grundvattentäkt

Spridning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde för grundvattentäkt

Bakgrund

Länsstyrelsen beslutade den 27 januari 2004 med stöd av 7 kap 21 § miljöbalken att inrätta vattenskyddsområden för grundvattentäkter på tre platser i Trelleborgs kommun.

Dessa är Östra Klagstorp, området mellan Trelleborg och Fuglie samt Västra Alstad.

Inom Västra Alstad, vilket är det minsta området, finns en grundvattentäkt. Inom Östra Klagstorps vattenskyddsområde finns två grundvattentäkter samt inom Trelleborgs vattenskyddsområde, som är det största området, finns 12 stycken grundvattentäkter belägna.

Respektive vattenskyddsområde är indelat i tre områden; brunnsområde, inre och yttre skyddszon.

Krav på tillstånd att använda kemiska bekämpningsmedel

Inom den inre och yttre skyddszonen är yrkesmässig användning av kemiska bekämpningsmedel och träskyddsmedel förbjuden utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av kemiska bekämpningsmedel (SNFS 1997:2).

Inom de tre skyddsområdena finns 65 verksamhetsutövare, i huvudsak lantbruksföretag. Verksamhetsutövaren måste ansöka om tillstånd hos miljönämnden om att få sprida kemiska bekämpningsmedel.

Samtliga 65 verksamhetsutövare har ansökt om tillstånd.

Ansökan skall innehålla uppgifter om

- Vem som skall utföra spridningen
- Var spridningen skall ske
- Vilka mängder bekämpningsmedel som skall användas
- På vilka grödor spridningen skall ske
- Tiden för spridningen.

Markkarta skall bifogas med uppgifter om markens pH-värde, mullhalt och lerhalt. Detta är helt avgörande för om det går att använda ett visst bekämpningsmedel på ett visst fält, då vissa medel är mer lätttrörliga än andra, och vissa kan man t ex inte använda vid låg mullhalt.

En del medel bör undvikas helt, och om det är möjligt ersättas med lämpligare alternativ. Med ansökan skall även en kopia på sprutcertifikatet medskickas för att uppvisa att den som sprutar har tillstånd till detta. Man skall även bifoga en kopia av funktionstesten på sprutan.

Ansökan om tillstånd för spridning av kemiska bekämpningsmedel beviljas för längst 3 år.

Det är den person som utför bekämpningen som skall ansöka om tillstånd. Denna person är ansvarig för bekämpningsverksamheten.

Efter sprutsäsongens slut skall kopia på sprutjournalen insändas till miljönämnden senast den 15 januari efterföljande år, för miljönämndens kontroll av tillståndets efterlevnad.

Genomförande

Miljöförvaltningen har utarbetat en ansökningsblankett. Se bilaga
Denna finns tillgänglig på Trelleborgs hemsida.

Under 2005 inkom till miljönämnden 65 ansökningar om spridning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde. Dessa har prövats med avseende på följande:

- Sprutcertifikat, dvs fanns giltigt tillstånd att sprida kemiska bekämpningsmedel.
- Därefter kontrollerades om preparaten hade ett giltigt godkännande, och om medlet var godkänt att använda på den gröda som det var sökt för.
- Mängden preparat som skulle spridas kontrollerades så att inte max dosen överskreds.
- Markens pH-värde, mullhalt och lerhalt, kontrollerades så att det tänkta preparatet var lämpligt att använda på det aktuella fältet.

Prövningen gällde för tre år framåt vad avser såväl marken, grödan och preparatet.

Om man har mark som är belägen i det inre vattenskyddsområdet har man som regel fått tillstånd att sprida halv dos bekämpningsmedel under förutsättning att marken är lämplig för detta. (Marken skall ha en lerhalt över 15% eller mullhalt 2,5%). Uppfyller inte detta kriterium har man fått byta till något lämpligare preparat, eller byta gröda. Det har uppstått problem på vissa fält, men det har då gått att ändra till andra preparat.

Ett fåtal ansökningar har fått avslag. Dessa gällde ansökan om tillstånd att sprida bekämpningsmedel på hårdgjorda ytor, t ex grusgångar, parkeringsplatser m m. Detta är direkt olämpligt då det inte finns någon växtlighet som tar upp bekämpningsmedlet, utan risken för avrinning har bedömts vara stor.

Två verksamhetsutövare har överklagat sina villkor i beslutet till länsstyrelsen.

Alla villkor i besluten har muntligen kommunicerats med verksamhetsutövarna.

Sammanfattning

Miljöförvaltningen anser att tillståndsgivningen i stort sätt har fungerat bra med hänsyn till att det var första gången som verksamhetsutövare behövde söka tillstånd. En del justeringar på ansökningsblanketten kommer att göras inför nästa omgång av ansökan om tillstånd. En uppföljning och utvärdering med kontroll av sprutjournalerna enligt ovan kommer att göras under våren 2006.

Eva Carström
Miljö- och djurskyddsinspektör